

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Nr. 81

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, BALANDIS — APRIL — 25, 1985

LKB Kronika Nr. 65

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Pociūnėliai (Radviškio raj.)
1984 m. rugsėjo 12 d. Pociūnėlių klebonas kun. Antanas Jokubauskas iš Kauno arkivyskupijos kurijos gavo sekančio turinio raštą — nuorašą:

Jo Ekscelencijai Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos Apaštaliniam Administratoriui vyskupui L. Poviloniui;

Nuorašai — Vilniaus Arkivyskupijos valdytojai kun. A. Gutauskui, LTSR Religinių reikalų įgaliotiniui drg. Anilioniui

Pareiškimas

Vilniaus Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje 1984 rugpjūčio 19-26 d. vyko šv. Kazimiero 500 metų mirties Relikvijų pagarbavimo atleidai, kuriuose gausiai dalyvavo tikintieji, kunigai bei kunigų seminarijos auklėtiniai.

Pamaldos vyko sklandžiai, pagal iš anksto nustatytą programą. Tačiau 1984 m. rugpjūčio 27 d. vakare, 21 val., pasibaigus šv. Mišioms, nespėjus chorui pradėti paskutinės giesmės, mums nežinomas asmuo, apsilikęs kamža, įsiliopė į sakyklą ir pradėjo sakyti pamokslą. Kadangi jis sutrukė pamaldų tvarką, niekieno nepasitęsęs ir nesiklauses mūsų bažnyčios klebono, savavališkai, nekreipdamas dėmesio į klebono perspėjimą, atliko religinį aktą (sakė pamokslą) — buvome priversti išjungti mikrofonus ir elektros šviesą. Tačiau pamokslininkui nekreipiant dėmesio, pasiuotė-

me su kamžomis apsilikusius vyrus, kad paprašytų „pamokslininką“ išlipti iš sakyklos. „Pamokslininkas“, matyt, buvo atvykęs su kitais asmenimis, kurie jį saugojo, kalbant sakykloje. Tie asmenys, keletas vyrų ir moterų, mūsų tvarkdary neleidė prie sakyklos. Pradėjo juos stumdyti, suplėšė kamžas, elgėsi chuli-ganiškai. Asmuo, nebaigęs pamokslą, buvo priverstas išlipti iš sakyklos. Savo elgesiu jis sukėlė sąmyšį bažnyčioje. Buvo sutrukdyta atilaidų rintis ir dėl to negalėjome tinkamai užbaigti tos dienos vakarinių pamaldų.

Kaip paaiškėjo vėliau, minėtas asmuo buvo Jūsų Ekscelencijai pavaldus kun. A. Jokubauskas, kuriam Vilniaus arkivyskupijos valdytojo potvarkiu praeitų metų rudenį buvo atimta teisė mūsų arkivyskupijos bažnyčiose atlikti bet kokias liturgines apeigas. Kreipiamės į Jūsų Ekscelenciją, prašydami drausti kun. A. Jokubauską už tai, kad jis mūsų bažnyčioje sukėlė sąmyšį, tegul mūsų atsiprašo ir teatylgina už suplėšytas kamžas. Jei kun. A. Jokubauskas nesutiks tai padaryti, mes kelsime ieškinį civiliniame teisme.

Su gilia pagarba Vilniaus šv. Petro ir Povilo bažnyčios vykdomojo organo pirmininkas (J. Zygmuntas) — (parašas).

Nuorašas atitinka originalą. Kaunas, 1984 m. rugsėjo 10 d. Nr. 894

Parašas kancleris kun. A. Bitvinskas. (Bus daugiau)

Antradienį Lenkijoje ypač daug žmonių aplankė nuo saugumo rankos žuvusio kunigo J. Popieluszką kapą. Nuotraukoje kunigo brolis Josef ir motina Mariana Popieluszkos. Apie 3,000 lenkų meldėsi prie kunigo palaikų, nes jo vardas buvo Jurgis (lenkiškai Jerzy), o antradienį buvo šv. Jurgio diena.

Dar uoliau gaudu nacių nusikaltėlius

Philadelphia. — Trijų dienų konferencija, kurioje dalyvavo keli tūkstančiai Amerikos žydų, išlikusių Hitlerio koncentracijos stovyklose, baigėsi antradienį. Konferencijoje specialius apkalusėjimus pravedė Senato teisingumo jaunimo reikalams pakomitetis. Apkalusėjimuose dalyvavo teisingumo departamento specialiuosius tyrimus atlikti direktorius Neal Sher. Jis pareiškė viltį, kad vienas garsiausių nacių karo nusikaltėlių dr. Josef Mengele neužlėg bus sugautas. Sher pasakė, kad jis optimistiškai tiki, kad Mengele dar gyvas ir bus suimtas, nes jo ieško ir kurti veikia daug agentūrų, kurios tarpusavy bendradarbiauja.

Teisingumo departamentas jau vasario mėn. paskelbė, kad imta ieškoti dr. Mengele, kuris buvo vyriausiasis gydytojas Auschwico-Birkenau koncentracijos stovyklose. Čia žuvo apie keturi milijonai kalinii. Mengele vadovavo įvairiems medicininiams tyrimams, kurie nužudė daug nekaltų žmonių. Jei Mengele gyvas, jis turėtų būti apie 73 metų amžiaus.

Žydų telegramų agentūra vasario mėn. skelbė, kad OSI detektyvus ieškoti to gydytojo padeda penkios federalinės įstaigos: FBI, valstybės departamentas, armijos ir visų žvalgybos įstaigų atstovai. Mengele ieškoti išipareigavo administracijos vaisy administracija ir JAV maršalų tarnyba. Senato teisingumo jaunimo reikalams pakomitečio posėdyje tai papasakojo OSI kriminalinio skyriaus prokuroro padėjėjas Stephen Trott.

Jei dr. Mengele yra gyvas, jis turėtų būti Pietų Amerikoje. Kelios organizacijos yra paskyrusios už jo sugavimą aukštas pinigines premijas.

Paskutinį kartą jis buvo matytas Paragvajuje, nors šio vyriausybės paneigia, kad Mengele ten gyventų. Minėto Senato pakomitečio nariai išgirdo iš žydų Anti-Defamation lygos veikėjų: rabino Morton Rosenthal ir Eliot Welles, jog yra išaiškinta, kad Argentinoje slapstosi kitas žymus nacių nusikaltėlis Walter Kutschmann. Jis jau nuo 1948 m. gyvena pasivadinęs Pedro Olmo pavarde. Tas SS karininkas yra nužudęs Lenkijoje, Beza-zany vietovėje apie 1,500 žydų.

Kutschmann dabar vadinamas ispanų kilmės Olmo. Argentinos pilietybę jis gavo 1950 m. Dar neseniai, 1983 m. Argentinoje jis buvo sulaukęs, tačiau argentinietis teisėjas jį paleidęs po kelių minučių. Nebuvo patikrintos identifikacijos žymės. Kutschmann turį seną Ispanijos civilinio karo žaidimą ant šlaunies, o po jo ranka yra ištauriuotas jo kraujo tipo ženklas, kaip buvo priimta SS daliniuose, pasakė Senato pakomitečio posėdyje rabinas Rosenthal ir E. Welles. Tikima, kad greit bus pagautas ne tik nacių gydytojas Mengele, bet ir masinis žudikas Kutschmann.

Tik ką pasibaigusiam holokausto aukų suvažiavime Philadelphiaje buvo priimta rezoliucija, kuri ragina prezidentą Reaganą nelankyti Bit-burgo vokiečių kareivių kapinių. „Bus sudarytas vaizdas, kad Amerikos prezidentas padeda vainiką ant vokiečių kareivių kapų, jų tarpe ant nacių SS karininkų ir koncentracijos stovyklų sargybinių kapų. Tai pasakys ateinančioms kartoms, kad tie jauni vyrai buvo visi tie patys, visi dalyvavę garbin-goje kovoje. Nuo šių dienų, mes bijome, jų šūdžiai ir jų veiksmai bus cituojami revizionistų istorikų, kurie

Vyskupai Romoje

Iš Romos telefonu praneša, kad balandžio 24 d. ryte atvyko iš ok. Lietuvos arkiv. Liudas Povilonis ir jo augziliaras vysk. Juozas Preikšas, lydimi kun. Vl. Michelevičiaus, Kauno kunigų seminarijos profesoriaus. Romoje žada išbūti apie tris savaites.

Taip pat praneša, kad po piezius Jonas Paulius II paskyrė 28 naujus kardinolus, kurių konstitutoria bus Sekminių išvakarėse, gegužės 25 d. Amerikai kardinolais paskirti Bostono arkivyskupas Bernard Law ir New Yorko arkivyskupas J. O'Connor.

Atstovų rūmų smūgis Reaganui

Washingtonas. — Senatas patvirtino prezidento Reagano prašomas Nikaragvai lėšas, 14 mil. dol., tačiau tik tada, kai prezidentas pažadėjo tą sumą panaudoti ne ginklams ar amunicijai, bet maistui, drabužiams ir vaistams. Senate už lėšų paskyrimą balsavo 53 senatoriai, jų tarpe 10 demokratų, o prieš lėšas Nikaragvos valdžios priešams balsavo 46, jų tarpe 9 respublikonai.

Atstovų rūmuose, nežiūrint paskutinių administracijos nuolaidų ir pažadų nenaudoti jų lėšų kariniams reikalams, lėšų skyrimas buvo atmetas 248-180 balsų.

Prezidentas Reaganas praėjusią savaitę išpejo Kongresą, kad šis balsavimas labai svarbus. Lėšų atmetimas pagreitins Nikaragvos valdžios konsolidavimą. Prieš balsavimą prezidentas padarė dar daugiau nuolaidų, žadėjo derėtis su sandinistų valdžia dėl karo pailauko Nikaragvoje. Jos nuolaidos nepakeitė demokratų vadovaujamų Atstovų rūmų nusistatymo.

Palestiniečiai plaukė į Izraelį

Amanas. — PLO karinė vadovybė Jordane paskelbė, kad Izraelio paskandintam prekiniam laive, kurį Izraelio karo laivai puolė 100 mylių nuo Izraelio krantų praėjusį šeštadienį, buvo palestiniečiai partizanai, vykę į Izraelį sunaikinti kariuomenės štabo rūmų Tel Avive.

Izraelio žiniomis, apšaudytas laivas „Attivir“ turėjo 28 vyrus, kurių 8 buvo išgelbėti, kiti nuskendę. Palestiniečiai įstaiga Jordane tvirtina, kad laivas buvo užpuiktas jam grįžtant atgal nuo Izraelio krantų. Partizanai išlipę Izraelyje ir ten jau buvo susišaudymų. Partizanai padalinę į dvi grupes, kurios atliks savo uždavinius. Izraelio karo laivyno žiniomis, partizanai Izraelio nepasiekė ir visi arba žuvo arba pateko nelaisvėn.

— Libane krikščionių falangistų „Libano jėgų“ vadas Samir Geagea paskelbė kovą Sidone paliaubas, tačiau jo paskelbimo niekas neklausė ir mūšiai vyksta toliau. Per paskutinį mėnesį Sidone apylinkėse žuvo 110 žmonių, 430 sužeistų ir 50,000 liko be pastogės.

bandys įrodyti, kad holokaustas buvo žymiai perdidelis, kad žydai nekentė specialiai nuo nacių rankų, sakoma prezidentui Reaganui adresuotoje rezoliucijoje.

Argentinos teismas

Buenos Aires. — Pirma dienį Argentinoje prasidėjo seniai laukiamas buvusių karinių vyriausybių vadų teismas. Tarp devynių kaltinamųjų yra trys buvę armijos vadai, buvę prezidentai generolai: Jorge Videla, Roberto Viola ir Leopoldo Galtieri; trys buvę jūrų laivyno vadai, admiralai: Emilio Massera, Armando Lamburschini ir Jorge Anaya; trys buvę karo aviacijos viršininkai: Orlando Agosti, Omar Graffigna ir Basilio Lami Dozo.

Teismą atidarė Apeliacijos teismo, susidedančio iš šešių teisėjų, pirmininkas Carlos Arslanian. Jis kvietė buvusių vyriausybių narius liudyti teisme apie karinių diktatūrų laikotarpio socialinį ir politinį klimatą. Buvęs peronistų partijos prezidentas Argentino Luder pasakė, kad peronistų vyriausybė buvo įsakiusi kariuomenei sunaikinti partizanines kairiųjų jėgas, tačiau tas įsakymas, kuriuo karinių diktatūrų vadai remia savo gynybą, nereiškė žudymų ir kitų kraštutinumų.

Ženevoj ginklų derybų pertrauka

Ženeva. — JAV-Sovietų Sąjungos derybos dėl branduolinių ginklų antradienį buvo pertrauktos iki gegužės 30 d. JAV delegaciją vadai: Max Kampelman, J. Tower ir M. Glitman išvyko į Briuselį, kur informuos apie derybų eigą NATO bloko ambasadorius. Po to delegacijos vadai grįš į Washingtoną pasirošti antrajai derybų daliai.

Delegacijų vadovas Kampelman pasakė reporteriams Ženevoje, kad jis tikėjosi nelengvų derybų ir jos tokios ir buvo. Buvo daug formalių ir neformalių susitikimų. Juose paaiškėjo abiejų pusių pozicijos.

Maskvoje sovietų vadas Gorbačiovas savo kalboje partijos centro komitete išreiškė abejonę, ar Amerika tikrai Ženevoje siekia susitarimo. Yra pagrindo manyti, kad Amerika nenori susitarti su Sovietų Sąjunga, nenori kalbėti apie ginklų lenktynių perkėlimą į erdvę, tuo laudydama sausio mėnesio susitarimą, kuris sujungia erdves ginklų su strateginėmis ir vidutinio nuotolio raketomis. Washingtono atsisakymas paskelbti moratoriumą naujų ginklų išdėstymui irgi rodo nenorą siekti susitarimo. Gorbačiovas priminė, kad jo paskelbtas naujų ginklų išdėstymo įšaldymas Washingtono buvo priimtas kaip propaganda. Jis pasakė, kad tie, kurie žaidžia politinį žaidimą ir bando klaidinti viešąją opinią turi atsiminti, kaip pasibaigė anksčiau vykusios derybos. Gorbačiovas pakartojo, kad jis siekia konkrečių, abiemis priimtinių susitarimų su JAV.

— Wilkes Barre aerodrome nusileisdamas sudužo karinis lėktuvas. Žuvo keturių žvaigždžių aviacijos generolas Jerome O'Malley, jo žmona ir trys aviacijos kariai. Generolas buvo Taktinės oro komandos viršininkas.

— Belgijos delegacija Kini-joje, vadovaujama premjero Martens, pasirašė branduolinių bendradarbiavimo sutartį. Nutarta pasikeisti naujais konsulatais Antverpene ir Sanchajuje.

Karininkus gina 22 advokatai, teismas gali tęstis pusę metų, kaltinamiems gresia kalėjimo iki 25 metų bausmės. Vyriausias kaltintojas Emilio Strassera yra paruošęs 700 žmogaus teisų pažeidimų bylą, kurios pagrįstos daugiau kaip 8,000 kvotų įrodymais. Generolai ir admiralai kaltinami, kad jie įsakė nelegaliai suiminti žmones, kankinti, žudyti, įsilausti ir falsifikuoti valdžios dokumentus.

Dabartinis Argentinos prezidentas Alfonsin sekma-dienio kalboje pabrėžė, kad visas civilizuotas pasaulis stebi Argentinos teismą, kuriam pavyzdžio nėra žmonijos istorijoje. Jau buvo bandymų prikalbinti dabartinius kariuomenės vadus suruošti perversmą. Tie planai nepavyko, nes dabartinė karinių jėgų vadovybė yra lojali konstitucinei vadovybei, pasakė prezidentas.

Nuo 1930 metų jau šešios demokratinės Argentinos vyriausybės buvo kariuomenės nuverstos, tačiau dabartinė Argentinos visuomenė pasikeitusi, karinės valdžios tautai nusibodusios.

Teismą kai kurie stebėtojai laiko „cirku“. Jis turįs parodyti Argentinos pasikeitimą ir tikrai demokratinei tautai. Tauta turi teisę sužinoti, kas vyko Argentinoje generolų valdymo laikais. Tai parodyti padės daugiau 2,000 liudininkų, jų tarpe nemažai užsieniečių. Pakviesta ir amerikietė Patricia Derian, buvusi prezidento Carterio žmogaus teisių pasekretorė.

Kiti teismo kritikai nurodo, kad generolai, tiesa, buvo valstybės vadovybėje, tačiau prasidėjus komunistų ir kitų valstybės priešų persekiojimui, jie žmonių nežudė, jų patys nekankino. Siūloma teisti ir tuos žemesnius pareigūnus, kurie ginasi tik vykdę valdžios įsakymus. Tokių teisingumo organai lengvai galėtų rasti apie 600, daugiausia žemesnio laipsnio karininkus.

Dabartinės karinės vadovybės nariai priima šį teismą kaip „patogų politinę prasmę“. Po Falklando karo pralaimėjimo kariai Argentinoje mažiau populiarūs. Net ir jaunesni karininkai kaltina teisiu generolus ne tiek dėl komunistų žudymo, kiek dėl Falklando karo pralaimėjimo. Daug karių ir dabar įsitikinę, kad valdžios priešų, komunistų ir kitų Argentinos „gaivalių“ naikinimas moraliai buvo pateisinamas.

Jei Argentinos generolai bus pripažinti kaltais, jie gali gauti minimumą — aštuonerių metų kalėjimo bausmes.

Valdančioji radikalų partija paskelbė atsisakimą, kuriame teismas vadinamas būtinu civilinės vyriausybės uždaviniu, kuris pastatys Argentiną ant teisingo, moralaus ir etiško naujo kelio.

KALENDORIUS

Balandžio 25 d.: Morkus Evan., Mela, Tolmantas Zada.

Balandžio 26 d.: Kletas Eksuperancija, Koributas Vilūnė.

ORAS

Saulė teka 4:57, leidžias 6:41.

Saulėta, temperatūra diena 70 l., naktį 55 l.

